

Mors dag

Hon födde barn. Järnvägsperrongen tog dem
den grusbelagda gång, där ej ett grässtrå växte.
Då var det som att stå med blommorna vid bären.
Ställverkets lås vreds om, bommarna fälldes.
Semaforen rörde på sin arm k vid granen.
Skenorna glänste blanka, smalnade längs myren.
Sommerkyns vita trasa vinkade bland träden. ~~Slagregnets fäll~~
Slagregnet föll som grät i handens astrar.
I larm och rök slets navelsträngen.

Hon går gångstigen hemåt över barrrens matta.
Älgräset doftar starkt, skogsduvor flyger in bland
stammarna, en pyrola med blodröd stängel
breder sin tystnad över mossan.

Dikten skrevs för ungefär jämt 20 år sen och ingår i en samling
"Mässa vid Mälaren." Jag hade varit präst 4 år på Lovö då och och xx
var medveten om att jag någon gång framöver skulle ta upp psalmen
igen. Avsikten med den här diktsamlingen — utom det att jag tyckte om
att skriva — var någon slags förberedelse och förövning. Jag kände att
jag måste bryta sönder en del stilmönster jag utbildat sedan början av
1930-talet. Vidare att jag behövde finna mej själv, min egen röst.
Hade förstätt man man kan inte bli ett instrument för de stora
sjungande kollektiv, som bär upp psalmen och visan, innan man har ett
visst grepp om sej själv och det instrument som man själv är. Därför
sökte jag mej här tillbaka till min barndom, mina ungvärd- och studieår.
Dikten ovan är en hopsamling. Den handlar om min mor. Men mycket mer
är det min egen känsla jag överfört på henne. En känsla som väl de
flesta från min hemsocken — kanske tidigt ~~utflyttade~~ — utflyttade
förstår. Stanhet kan den upplevas på en perrong.

Jag var 12 år när min perrongtillvaro började, jag började då i Osby
Sannrealskola. Sen fortsatte den 50 år framåt med glösa — ibland halvavs-
långe — uppehåll. Just nu tänker jag på hur många psalm- visticter
jag skrivit på perronger — i väntan på tåg eller vid tågbyte —
här i Sverige och ute i Europa. Det måste ha något samband med
personen i Killeberg och förtätningen ^{där} av tanke och känsla vid ankomst
och avresa.
De 5 åren i Osbyskolan var annars inte någon större förändring. Det var
en ganska stor grupp från Killeberg och ännu fler från stationsam-
hällena ovanför som man kom in i. Den korta järnvägsresan — på hundra
oftast i en personvagn kopplad på slutet av ett godståg — var snarast
ett trivsam avbrott i den tråkiga skoltillvaron. Svårigheterna, den
slitna navelsträngen, kom när jag flyttades över till läroverket i Hälv.
Där var jag den ende från min socken. Man blev — åtminstone i sin

öron upplevelse -- utanförställt, udda, avvikande, hörde inte längre
något självklart: sitt samman med skolkamraterna och ^{hemma} familjen, med socknens
arbets- och gemenskapliv. Man blev någon slags oönskad gäst där. Man
var borta i utlandet, när man träffades på vägen, var i en affär, vid stationen
tillsammans fotbollsspelet eller dansbanan. Ett yttrande hade kommit fram till min
far: "Anders är bögfräddig". En av devarn på gården anställda hörde det och
sagde: "det är nog bara ett blyg." Det var vitt uppfattat.

Detta var en av de grundupplevelser, som utgjorde en riktning för hela livet. Man
kan kalla den för en grundupplevelse och här finns ett av det ofta citerade
ordet av Karlavallat: "Jag är mycket som en ort ur sin grundingsgrund."

Det är något som belyses och något man söker en undanflykt i. För mej
blev det -- ofta återkommande -- orden och stegen. "Vår är som ossen." en pyrota
med blodröd stängel broderad i tvättad övrigt som en.

En solstuga var det i "Staden och stiltan har jag inget att lära av men
av människorna i staden." Jag vände på den satsen.

Jag har alltid haft trösklar ett korn i övrigt i mitt så gott som allt
skänkt efter kontakt med människor. Det har varit lika stort nästan varje gång
gång t.ex. vid de tusentals hemböcker jag gjort och prövat. På ett sätt
kan det ha varit en tillgång. Thor inte ett det alltid är så bra med mej på dej,
öron från och stark i ryggen. Fast det nog gör livet mer lättare.

Men det har varit ett hinder också, särskilt öron till många människoföränd.

Den sista novembertröskeln. Det har med min hemöcker att göra.

Ett år, en kristenlig stötte läras, där de utkörat.

Dejoför vid samma tid som stiltan skriva hade jag en dröm. Är inte säker
på året. Men det var värdigt i näktiden. Det finns en typ av drömmar, som jag
römmar -- inte som motstånd till verkligheten -- utan som en av våra
viktigaste kunskapskällor är den. Den här var av det slaget. Den har betydelse
vårdigt nu mycket för mej.

Jag drömde att jag var i ett Södelhavslandskap. I verkligheten hade jag då
aldrig varit så långt söderut. Jag var i alla fall medveten om att det var
där var civilisationen värt fram. Det var skymning -- skymningen före sol-
uppgången. Där från havet och jag hörde brusat från kusten. Det var ett
landskap med ruiner efter gamla byar och byggnader, kanske städer --
gjorda i en silvrig på dager. Med enstaka träd. Jag stod under ett av dem.
Ur skuggan av en ett tätt bredvidträdskäppan steg en man fram, lugg, kraftig,
roelig, blond. Jag hade sett honom -- i varje fall så som jag bäst minns honom --
när han kommit från skolan i Stockholm. Han hade två sötrar som var mina
skollärare. Hans gård låg ett par kilometer på andra sidan skolan. Han
hette Jöns Larsson och gården Höghult. I min dröm presenterade han socknen
för mej -- och han vill ha ett stort antal av mina tidigare år. Med all
rätt, om jag inte tar fel var han kommunalrådets ordförande.

Han kom -- i drömmen -- fram till mej och sa: "Jusså, det är
Anders Frostenson i." Så var det hela helta. Orden betydde för mej, att jag
var accepterad. I min ursprungsmiljö. Jag var i min identitet. På en gång
starkt och självklart. Där man behöver den bästa i botten och roten.

Mors dag

Hon födde barn. Järnvägsperrongen tog dem
den grusbelagda gång, där ej ett grässtrå växte.
Då var det som att stå med blommorna vid båren.
Ställverkets lås vreds om, bommarna fälldes.
Semaforen rörde på sin arm vid granen.
Skenorna glänste blanka, smalnade längs myren.
Sommarskyns vita trasa vinkade bland träden.
Slagregnen föll som gråt i handens astrar.
I larm och rök slets navelsträngen.

Hon går gångstigen hemåt över barrens matta.
Älggräset doftar starkt, skogsduvor flyger in bland
stammarna, en pyrola med blodröd stängel
breder sin tystnad över mossen.

"Lautprästs lyra"

Dikten skrevs för ungefär jämt 20 år sen, och ingår i en samling "Mässa vid Mälaren." Jag hade varit präst 4 år på Lovö då och var medveten om att jag någon gång framöver skulle ta upp psalmen igen. Avsikten med den här diktsamlingen – utom den att jag tyckte om att skriva – var någon slags förberedelse och förövning. Jag kände att jag måste bryta sönder en del stilmönster jag utbildat sedan början av 1930 – talet. Vidare att jag behövde finna mej själv, min egen röst. Hade förstätt man kan inte bli ett instrument för det stora sjungande kollektiv, som bär opp psalmen och visan, innan man har ett visst grepp om sej själv och det instrument som man själv är. Därför sökte jag mej här tillbaka till min barndom, mina uppväxt – och studieår. Dikten ovan är en hopsummering. Den handlar om min mor. Men mycket mer är det min egen känsla jag överfört på henne. En känsla som väl de flesta från sin hemsöcken – kanske tidigt utflyttade – förstår. Starkast kan den upplevas på en perrong. Jag var 12 år när min perrongtillvaro började. Jag började då i Osby samrealskola. Sen fortsatte den 50 år framåt med glesa – ibland halvårslånga uppehåll. Just nu tänker jag på hur många psalm- vistexter jag skrivit på perronger – i väntan på tåg eller vid tågbyte- här i Sverige eller ute i Europa. Det måste ha något sammanhang med perrongen i Killeberg och förtätning där av tanke och känsla vid ankomst och avresa. De 5 åren i Osbyskolan var annars inte någon större förändring. Det var en ganska stor grupp från Killeberg, och ännu fler från stationssamhällena ovanför, som man kom in i. Den korta järnvägsresan – på hemvägen oftast i en personvagn kopplad på slutet av ett godståg – var snarast ett trivsamt avbrott i den tradiga skoltillvaron. Svårigheterna, den slitna navelsträngen, kom när jag flyttade över till läroverket i Eslöv. Där var jag den ende från min socken. Man blev – åtminstone i sin egen upplevelse – utanförställd, udda, avvikande, hörde inte längre på ett självklart sätt samman med sina skolkamrater och människorna hemma, med socknens arbets- och gemenskapsliv. Man blev någon slags semestervarelse där. Någon som höll sej i utkanten, när man träffades på vägen, i en affär, vid stationen, fotbollsplanen eller dansbanan. Ett yttrande hade kommit fram till min far. "Anders är högfärdig" En av de på gården anställda hörde det och sa: "det är som han är blyg" Det var rätt uppfattat. Detta var en av de grundupplevelser, som präglar en mänska för hela livet. Man kan kalla den för den för en grundupplevelse och här erinra om de ofta citerade orden av Karlfeldt: "Jag är ryckt som en ört ur sin gröningsgrund." Det är något man berövats och

något man söker en undanflykt i. För mej blev det – ofta åtminstone – orden och skogen. Där är man ensam.” En pyrola med blodröd stängel breder sin tystnad över mossan.”

Sokrates har sagt: Träden och fälten har jag inget att lära av, men av människorna i staden.” Jag vände på den satsen.

Jag har alltid haft trösklar att komma över i så gott som allt sökande efter kontakt med människor. Det har varit likadant nästan varje gång t.ex. vid de tusentals hembesök jag gjort som präst. På ett sätt kan det ha varit en tillgång. Tror inte alltid att det är så bra med hej på dej, öppen famn och dunk i ryggen. Fast det nog gör livet mer lättsamt. Men det har varit ett hinder också. Säkert upphov till många missförstånd.

Den slitna navelsträngen. Det har med min hemsocken att göra. Ett sår, en bristning måste läkas där de uppkommit. Ungefär vid samma tid som dikten skrevs hade jag en dröm. Inte säker på året, men det var i påsktiden. Det finns en typ av drömmar, som jag räknar – inte som motsatsen till vardagslivet – utan till en av våra viktigaste kunskapskällor om det. Den här var av det slaget. Den har betytt väldigt mycket för mej. Jag drömde att jag var i ett medelhavslandskap. I verkligheten hade jag då aldrig varit så långt söderut. Jag var i alla fall medveten om att det var där vår civilisation växt fram. Det var skymning – skymningen före soluppgången. Dis från havet och jag hörde bruset från kusten. Det var ett landskap med ruiner efter gamla byar och byggnader, kanske städer – grått i en silverdager. Med enstaka träd. Jag stod under ett av dem. Ur skuggan från ett träd bredvid steg en man fram, lugn, kraftig, reslig, blond. Jag hade sett honom – i varje fall såsom jag bäst minns honom – när han kommit förbi skolan i Stockhult. Han hade 2 döttrar som var mina skolkamrater. Hans gård låg några kilometer på andra sidan skolan. Han hette Jöns Lars och gården Höghult. I min dröm representerade han socknen för mej. Som han väl kommit att göra i några av mina tidigaste år. Med all rätt, om jag inte tar fel var han kommunalnämndens ordförande. Han kom – i drömmen – fram till mej och sa : ” Jasså, det är Anders Frostenson.” Så var det hela borta. Orden betydde för mej att jag var accepterad. I min ursprungsmiljö. Jag var i min identitet. På en gång starkt och självklart. Där man behöver den bäst; i botten och i roten.